

FTB 48 (4) 524-529.

(FTB-2255)

Antioksidativna aktivnost fitinske kiseline u lipidnom modelnom sustavu

Sažetak

Slobodni radikali koji se stvaraju tijekom toplinske (60 °C, 24 h) ili katalitičke (Fe²⁺ ioni, sobna temperatura (23±1) °C, 3 h) oksidativne razgradnje sojinog ulja, obogaćenog hidroperoksidom (HESO), stabilizirani su pomoću spinske zamke *N-tert*-butil- α -fenilnitrona (PBN) i određivani spektrometrijom elektronske spinske rezonancije (ESR). Hiperfinski parametri sparivanja ($a_N=14,75$ G i $a_H^\beta=2,80$ G) potvrdili su nastajanje PBN-OOL/-OL spinskih adukata pri toplinskoj i katalitičkoj oksidaciji HESO. Ispitana je antiradikalna aktivnost fitinske kiseline (u rasponu koncentracija od 0,076-0,30 mM), tj. njezina sposobnost da spriječi stvaranje PBN-OOL/-OL spinskih adukata tijekom toplinske i katalitičke oksidacije HESO. Fitinska kiselina nije zaustavila toplinsku oksidaciju HESO, niti je bila djelotvorna pri izbjeljivanju β -karotena. Naprotiv, pokazala je antioksidativno djelovanje pri katalitičkoj oksidaciji HESO keliranjem Fe²⁺ iona. Njezino je antioksidativno djelovanje potvrđeno rezultatima keliranja Fe²⁺ iona u Fe²⁺-ferozin testu u kojem je dobivena aktivnost fitinske kiseline ovisila o koncentraciji.

Ključne reči: fitinska kiselina, lipidi, kisikovi radikali, antioksidans, ESR, keliranje